

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMIE
PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA 2018 ROK
ORAZ PRZEDSTAWIENIE POTRZEB
ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADANIA**

Ciechanowiec, marzec 2019r.

Ustawa z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.), reguluje w sposób kompleksowy zasady wspierania rodziny, pieczy zastępczej i postępowania adopcyjnego. Uregulowania te skupiają się na rodzinie i dziecku przez uznanie, iż skuteczna pomoc może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Wieloaspektowa praca z rodziną pochodzenia, ochrona poziomu życia rodziny oraz rozwój specjalistycznego wsparcia pozwoli na ograniczenie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Praca z rodziną

Podstawowym zadaniem pracy z rodziną jest zapobieganie występowania sytuacji kryzysowych oraz wspieranie w prawidłowym działaniu i wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ustawa wprowadziła stanowisko asystenta rodziny, który ma pomóc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wspierać w codziennych czynnościach domowych.

W 2018 roku Gmina Ciechanowiec otrzymał dofinansowane Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej na zatrudnienie Asystenta rodziny w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2018 rok” w wysokości **17.978,00 zł.**, Kwota wkładu własnego to **19.327,00 zł.**

Głównym celem pracy asystenta z rodziną to wsparcie w rozwiązywaniu problemów rodzinnych i wychowawczych **12 rodzin (24** dzieci w tych rodzinach), współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, poradniami uzależnień, kuratorami, Policją, Sądem oraz współpraca z wychowawcami i pedagogami szkół, w których uczą się dzieci. Prowadzone były rozmowy o możliwości uzyskania wsparcia w postaci porady prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego, dbania o czystość w mieszkaniu, gospodarowania budżetem domowym. Asystent rodziny ściśle współpracował i uzgadniał wsparcie finansowe lub rzeczowe z pracownikiem socjalnym dla rodzin objętych asystenturą. W 2018 roku nie wystąpiła potrzeba ustanowienia rodziny wspierającej.

W ramach gminnego programu zrealizowano następujące cele:

1. Edukowanie i wczesne interwencje w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych:

- sytuacja rodzin znajdujących się w kryzysie, wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego jest monitorowana przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej, pedagoga szkolnego, wychowawców, pielęgniarkę środowiskową, asystenta rodziny. W przypadkach gdy funkcjonowanie rodziny jest tak trudne opiekę nad rodziną sprawuje także kurator sądowy. Kurator sądowy ma także obowiązek sprawdzenia sytuacji rodziny gdy do sądu wpływa informacja na temat nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny;
- motywowano osoby do podejmowania działań w celu ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji m.in. poprzez podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla sprawców przemocy domowej, w ramach pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników socjalnych ośrodka pomocy społecznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie, szkoły, GKRPA, ZI;
- GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno- motywacyjne z osobami uzależnionymi od alkoholu (mającymi dzieci na utrzymaniu);
- w 18 rodzinach wszczęto Niebieskie Karty; zgodnie z planem ustalonym na spotkaniach grupach roboczych działających w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego monitorowano sytuację tych rodzin pod względem stanu bezpieczeństwa; przeprowadzano rozmowy z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz z osobami, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie;
- stosowano pracę socjalną z rodzinami pod kątem ich wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniezań względem dzieci w ramach działań pracowników ośrodka pomocy społecznej, w tym asystenta rodziny, szkoły;
- rodziny i dzieci korzystały ze specjalistycznego wsparcia psychologa, pedagoga w placówkach oświatowych;
- GKRPA współfinansowała realizowane w placówkach oświatowych działania/programy profilaktyczno-edukacyjne dotyczące problematyki uzależnień, przemocy rówieśniczej, przeciwdziałaniu zachowaniom ryzykownym,
- organizowane były festyny rodzinne z okazji Dnia Dziecka w ramach którego odbyły się zabawy dla rodzin z przewodnim motywem spędzanie czasu wolnego bez używek, informowano o szkodliwości spożywania alkoholu,

- zagospodarowywano czas wolny dzieci i młodzieży poprzez sport, rekreację, kulturę; wspierano w rozwijaniu ich uzdolnień, zajęć pozalekcyjnych, pozaszkolnych.

2. Rozwijanie środowiskowych form pomocy:

- rodziny przeżywające trudności w funkcjonowaniu korzystały z wsparcia pedagoga i psychologa, poradnictwa specjalistycznego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wysokie Mazowieckie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ciechanowcu, pomocy psychologa - terapeuty uzależnień w ramach punktu konsultacyjnego przy Urzędzie Miejskim w Ciechanowcu;

- dla rodziców i opiekunów dzieci prowadzone były indywidualne konsultacje z wychowawcami i nauczycielami;

- w ramach działalności świetlicy socjoterapeutycznej w siedzibie COKiS odbywały się zajęcia socjoterapeutyczne z psychologiem, prowadzone w formie zabaw, gier, pogadank oraz socjoterapeutyczne zajęcia rękodzieła artystycznego. Zajęcia odbywają się w trakcie roku szkolnego od września do końca czerwca. W zajęciach regularnie uczestniczyło ok. 30 osób. Zajęcia miały na celu wspieranie rozwoju psychopoznawczego dzieci. Przeprowadzone zajęcia w formie zabaw, ćwiczeń i innych czynności były dostosowane do możliwości psychopoznawczych uczestników.

3. Zapewnienie dzieciom opieki, która gwarantowałaby zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki do prawidłowego rozwoju:

Cel ten zrealizowano poprzez: zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny.

- 90 rodzin mających dzieci na utrzymaniu (uczące się, studiujące) korzystały z pomocy materialnej i rzeczowej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciechanowcu z powodu trudnej sytuacji materialnej;

- OPS pozyskiwał odzież używaną i rozpowszechniał ją między rodziny korzystające z pomocy, pośredniczył także w przekazaniu używanego sprzętu domowego,;

- 110 dzieci i uczniów korzystało z refundowanych posiłków w czasie nauki w szkołach, pobytach w przedszkolach;

- na podstawie programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 przyznano posiłek 4 uczniom (bez decyzji administracyjnej);

- przyznano pomoc na zakup wyprawki szkolnej i przedszkolnej w formie zasiłków celowych;
- z pomocy w formie stypendiów korzystało 180 uczniów,
- dofinansowywano wyjazdy dzieciom na wycieczki szkolne i wypoczynek letni;
- monitorowano sytuację zdrowotną dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w ramach współpracy szkoły, służby zdrowia,
- organizację turniejów sportowych,
- prowadzenie zajęć z piłki nożnej dla dzieci i młodzieży,
- organizację zajęć sportowych dla dorosłych,
- organizacja warsztatów muzycznych,
- organizacja wyjazdów na przeglądy, festiwale muzyczne,
- organizację warsztatów tanecznych dla dzieci i młodzieży,
- uwrażliwianie uczniów na kulturę słowa,
- eliminowanie wulgaryzmów poprzez zwracanie uwagi i wyciąganie konsekwencji,

Podsumowanie i analiza potrzeb

W budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowcu na 2019 rok zostały zaplanowane środki finansowe w celu zabezpieczenia realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jako zadanie własne przy jednoczesnym uwzględnieniu dotacji w ramach Programu Ministerstwa Pracy Rodziny i Polityki Społecznej.

Rok 2019 i kolejne lata będą kontynuacją prowadzonych działań w zakresie tworzenia systemu opieki oraz pomocy rodzinom, które nie wykonują swoich funkcji rodzicielskich w sposób prawidłowy lub znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni nadzorują funkcjonowanie rodzin wielodzietnych i przeżywających trudności wychowawcze, udzielają wsparcia finansowego i niefinansowego oraz pomagają w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego. Ponadto pomagają w uzyskaniu stypendium socjalnego, uzyskaniu wsparcia w postaci zasiłków rodzinnych, świadczenia wychowawcze-

go 500 plus oraz jednorazowego świadczenia „Dobry start” na dzieci uczące się. Dużym zainteresowaniem cieszy się także program rządowy dla rodzin wielodzietnych Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny.

Współpraca wielu instytucji pomocowych stanowi kompleksowe wsparcie dla rodzin korzystających oraz wspomaga w działaniach pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej.

Opracowanie 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Ciechanowiec na lata 2019-2021 określać będzie działania zmierzające do przywrócenia stabilności w rodzinie, zaspakajaniu rozwojowych i wychowawczych potrzeb dziecka, a także działań podejmowanych przez osoby i instytucje w związku z zagrożeniem jego dobra.